

ВЗАЄМОДІЯ ПІДПРИЄМСТВ ГІРНИЧОГО МАШИНОБУДУВАННЯ В КАНАЛАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ЗБУТУ

*Т. Б. Решетілова, д. е. н., професор, ДВНЗ «Національний гірничий університет»,
reshetilovatb@mail.ru*

*Т. В. Куваєва, аспірант, ДВНЗ «Національний гірничий університет»,
kuvaevatv@gmail.com*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок використання методів: логіко-аналітичних – при критичному аналізі досліджень щодо обґрунтування взаємовідносин суб'єктів в каналах забезпечення виробництво-збут; статистичних методів – при визначенні основних тенденцій розвитку підприємств гірничого машинобудування та добувної промисловості; стандартних методів маркетингових досліджень – при визначенні особливостей та вимог взаємодії підприємств в каналах забезпечення та збуту, а також інструментарію, який дозволяє враховувати специфіку та тенденції розвитку галузі при взаємодії підприємств машинобудування; узагальнення – при встановленні переваг партнерств для підприємств добувної промисловості, гірничого машинобудування та підприємств, що їх забезпечують.

Результати. На основі двох основних теоретичних підходів до обґрунтування взаємовідносин суб'єктів в каналах забезпечення - виробництво-збут, один з яких спирається на аналіз трансакційних витрат, а інший – на партнерську контрактацію, визначено основні напрями вирішення проблем взаємодії підприємств в умовах швидкої трансформації ринків України. Встановлено, що попередні дослідження не приділяють уваги впливу галузевих особливостей, які забезпечують умови формування взаємовідносин та мету взаємодії підприємств. Тому розробка методологічного підходу для пошуку найбільш раціональної форми взаємодії в каналах з точки зору взаємної вигоди усіх учасників та формування інструментарію, який дозволяє враховувати специфіку та тенденції розвитку галузі, є нагальною необхідністю.

Проаналізовано основні тенденції взаємодії підприємств гірничого машинобудування України в каналах забезпечення і збуту. Показано, що порушення традиційних виробничих ланцюжків між підприємствами машинобудування, добувної промисловості та суміжних галузей внаслідок їх структурних трансформацій за останні два десятиліття призвели до зміни взаємозв'язків в каналах. Дослідження показали, що найбільш раціональною формою взаємодії підприємств гірничого машинобудування в каналах забезпечення та збуту за таких

умов є партнерства, що сприятиме досягненню взаємної вигоди усіх учасників та мінімізації витрат взаємодії.

Новизна. Запропоновано здійснювати взаємодію підприємств гірничого машинобудування, добувної промисловості та підприємств, що їх обслуговують, на основі партнерства, що дозволяє забезпечити пристосування до вимог споживачів, мінімізувати витрати взаємодії та отримати синергетичний ефект від спільної роботи.

Практична значимість. Формування партнерства між підприємствами добувної промисловості, гірничого машинобудування та підприємств суміжних галузей забезпечує кожному учаснику можливість на всіх рівнях планування (оперативному, поточному та стратегічному) формувати адекватно до мінливих умов ринку асортимент продукції, обсяги продажів та забезпечення виробництва сировиною, матеріалами, обладнанням та комплектуючими з потрібними характеристиками, що дозволяє стабільно працювати усім учасникам.

Ключові слова: гірниче машинобудування, канали забезпечення і збуту, взаємодія підприємств, мінімізація витрат взаємодії.

Література

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.1996 №1187 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-96-%D0%BF>
Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28.09.1996 №1187 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-96-%D0%BF>
2. Gadde L. E. Professional Purchasing / L. E. Gadde, H. Hakansson. – London : Routledge, 1993 – 450 p.
3. Rushton A. Logistics&Distribution management / A. Rushton, Ph. Croucher, P. Baker – London : The Chartered Institute Logistics and Transport, 4th Edition, 2010 – 665 p.
4. Уильямсон О. Сравнение альтернативных подходов к анализу экономической организации / О. Уильямсон // Вестник ЛГУ. Сер. «Экономика», 1994. – вып.3. – P. 50–58.
Uilyamson O. *Sravnenie alternativnykh podkhodov k analizu ekonomicheskoy organizatsii* [A comparison of alternative approaches to economic organization] / O. Uilyamson // Vestnik LGU. Ser. «Ekonomika», 1994. – vyp.3. – P. 50–58.
5. Whinston M. On the Transaction Cost Determinants of Vertical Integration / M. Whinston // Journal of Law, Economics and Organization. – 2003. – №19(1). – P. 1–23.
6. Webster F. E. The changing role of marketing in the corporation / F. E. Webster. – Journal of Marketing 56, 1992. – P. 1–17
7. Jensen M. Theory of the firm: Managerial Behavior, Agency costs and Ownership Structure / Jensen M., Meckling W. // Journal of Financial Economics. - 1976. - Vol 3. – P. 305–360.
8. Mattson L. G. Relationship marketing and the markets as networks approach – a comparative analysis of two evolving streams of research / L. G. Mattson // Journal of Marketing Management. – 1997. – №13. – p. 61.
9. Lorange P. Strategic alliances: formation, evolution and implementation / P. Lorange, J. Roos. – Cambridge, MA : Blackwel, 1993. – 295 p.
10. Крикавський Є. Логістика: навч. пос. / Є. Крикавський. – Львів : Вид-во ДУ «Львів. Політехніка», 2005. – С. 215–228.
Krykavskiy Ye. *Lohistyka: navch. pos.* [Logistics: a training manual] / Ye. Krykavskiy. – Lviv : Vyd-vo DU «Lviv. Politekhnika», 2005. – 416 p.
11. Чухрай Н. І Логістичне обслуговування: Підручник. – Львів : Видавництво Націон. ун-ту «Львівська політехніка», 2006. – 298 с.
Chukhrai N. I. *Lohistychne obsluhovuvannia: Pidruchnyk* [Logistics service: Textbook] / N. I. Chukhrai. – Lviv : Vydavnytstvo Natsion. un-tu «Lvivska politekhnika», 2006. – 298 p.
12. Стратегія підприємства: адаптація організації до впливу світових суспільно-економічних процесів: монографія / Наливайко А. П., Решетняк Т. І., Євдокимова Н. М., та ін., за ред. д. е. н., проф. А. П. Наливайка. – К. : КНЕУ, 2013. – 454 с.
Stratehiia pidpriemstva: adaptatsiia orhanizatsii do vplyvu svitovykh suspilno-ekonomichnykh protsesiv: monohrafiia [Enterprise strategy: adaptation organizations to the effects of global socio-economic processes:

monograph] / Nalyvaiko A. P., Reshetniak T. I., Yevdokymova N. M., ta in., za red. d-ra ekon. nauk, prof. A. P. Nalyvaika. – K. : KNEU, 2013. – 454 p.

13. Горбунов Э. О концепции развития малого предпринимательства в СССР / Э. Горбунов // Вопросы экономики. – 1991. – №8. – С. 52–62.

Gorbunov E. O. *O kontseptsii razvitiya malogo predprinimatelstva v SSSR* [On development concept of small business in the USSR] / E. Gorbunov // *Voprosy ekonomiki*. – 1991. – №8. – P. 52–62.

14. Показники структурної статистики по суб'єктах господарювання з розподілом за їх розмірами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Pokaznyky strukturnoi statystyky po subiektakh hospodariuvannia z rozpodilom za yikh rozmiramy [Indicators of structural statistics on entities with distribution for their size] [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

15. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за видами економічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Obsiah realizovanoi produktsii (tovariv, posluh) pidpriemstv za vydamy ekonomichnoi diialnosti [Sales volume (goods and services) of enterprises by economic activity] [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

16. Статистичний бюлетень «Виробництво промислової продукції за видами в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Statystrychnyi biuleten «Vyrobnytstvo promyslovoi produktsii za vydamy v Ukraini» [Statistical Bulletin «Industrial production by the types in Ukraine»] [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

17. Нова енергетична стратегія України: безпека, енергоефективність, конкуренція, Київ 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>

Nova enerhetychna stratehiia Ukrainy: bezpeka, enerhoefektyvnist, konkurentsia, Kyiv 2015 [New Energy Strategy of Ukraine: safety, efficiency, competition] [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>

18. Державна програма розвитку внутрішнього виробництва / Державна програма розвитку та модернізації ГМК України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrlegprom.org.ua/ua/derjavna_programa_rozvitku_vnutrishnogo_virobnictva/

Derzhavna prohrama rozvytku vnutrishnoho vyrobnytstva [State program of domestic production development] / *Derzhavna prohrama rozvytku ta modernizatsii HMK Ukrainy* [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://ukrlegprom.org.ua/ua/derjavna_programa_rozvitku_vnutrishnogo_virobnictva/

19. ЕнергоБизнес [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.e-b.com.ua/get/?t=news&id=7800>

EnergoBiznes [Energybusiness] [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.e-b.com.ua/get/?t=news&id=7800>

